

WAT ZEGT ONDERZOEK?

De kracht van remedial teaching

'Remedial teaching maakt aantoonbaar verschil' – benadrukt de Landelijke Beroepsvereniging Remedial Teachers (LBRT) al jaren. Opnieuw bevestigt recent onderzoek de cruciale rol van remedial teaching in het onderwijs. Het inspectierapport over de kwaliteit van extra ondersteuning laat zien dat deskundige remedial teaching leidt tot betere leerresultaten en effectievere begeleiding.

TEKST MELANIE MODDERMAN BEELD LBRT

In dit interview met Esther Hoonhoud, verschenen in het Tijdschrift voor Remedial Teaching (2024), deelt Hoonhoud inzichten uit het rapport van de Kennisrotonde, waarin de effectiviteit van remedial teaching wordt onderzocht. De conclusie is helder: zonder gekwalificeerde remedial teachers blijft passend onderwijs een loze belofte. Erkenning, professionalisering en structurele inbedding van remedial teaching in het onderwijs is noodzaak.

Onderzoek van Kennisrotonde naar Remedial Teaching. Hoe kwam dit onderzoek tot stand?

“Dit onderzoek werd geïnitieerd door een kwaliteitscoördinator uit het basisonderwijs, die wilde weten wat de optimale duur is van remedial teaching-sessies voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Tijdens de gesprekken met de Kennisrotonde werd duidelijk dat deze vraag breder getrokken moest worden. Dit leidde tot de centrale onderzoeksvraag: *Op welke manier kan een basisschool remedial teaching effectief en efficiënt inzetten?*”

Waarom was remedial teaching een relevant onderwerp voor nader onderzoek?

“We merkten dat veel scholen worstelen met de vraag hoe ze remedial teaching optimaal kunnen inzetten. Effectieve ondersteuning kan een groot verschil maken in de leerprestaties van leerlingen, maar een juiste en efficiënte implementatie is cruciaal. Daarom wilden we met dit onderzoek evidencebased inzichten bieden die breed toepasbaar zijn.”

Wat is een effectieve aanpak om leerachterstanden te verkleinen?

“Een van de belangrijkste bevindingen was het belang van vroege signalering en interventie, vooral bij geletterdheid. Hoe eerder een leerprobleem wordt opgemerkt en aangepakt, hoe groter de kans op succesvolle inhaalslagen. Taal- en leesvaardigheden ontwikkelen zich snel in de eerste schooljaren, en vroegtijdige ondersteuning kan leerachterstanden verkleinen en de motivatie van leerlingen versterken.”

Jullie hebben ook de duur van de sessies onderzocht. Wat zijn de voordelen van korte, regelmatige remedial-teachingsessies in vergelijking met langdurige, intensieve sessies?

“Uit het onderzoek bleek dat korte, regelmatige sessies vaak effectiever zijn dan langdurige, intensieve sessies. Kortere sessies zijn minder belastend voor leerlingen, wat hun motivatie en inspanningsbereidheid ten goede komt. Door de leerstof regelmatig te herhalen, wordt het eenvoudiger om de stof te onthouden en toe te passen in andere situaties, wat de consolidatie van kennis bevordert. Korte sessies zijn ook gemakkelijker in het reguliere lesrooster in te passen, wat de continuïteit van de ondersteuning ten goede komt. Bovendien verlichten kortere sessies de werkdruk van leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel, wat de kwaliteit van de instructie kan verhogen. Natuurlijk hebben langere sessies ook hun voordelen, zoals meer tijd voor verdieping en oefening, maar de keuze tussen korte en lange sessies moet zorgvuldig worden afgewogen op basis van de doelgroep, beschikbare tijd en middelen.”

Wat maakt de inzet van een gekwalificeerde remedial teacher effectiever dan begeleiding door een andere begeleider?

“De vakinhoudelijke kennis en onderwijs-technische vaardigheden van gekwalificeerde leerkrachten zijn van cruciaal belang. Leerspecialisten, zoals remedial teachers, hebben tijdens hun opleiding een sterkere basis gelegd in pedagogische en didactische vaardigheden, waardoor ze beter in staat zijn om hun aanpak af te stemmen op de individuele behoeften van leerlingen. Vrijwilligers of leraren in opleiding beschikken doorgaans over minder diepgaande kennis van bijvoorbeeld leesonderwijs en zijn vaak minder lang beschikbaar. Voor leerlingen met leerproblemen zijn stabiliteit en deskundigheid echter essentieel voor een consistent en effectief leerproces.”

Is een-op-eenbegeleiding altijd beter dan ondersteuning in kleine groepen?

“Zowel internationale studies als onze eigen bevindingen benadrukken dat de kwaliteit van de ondersteuning zwaarder weegt dan de groepsgrootte. Of de begeleiding nu individueel is of plaatsvindt in een groep van twee tot zes leerlingen, de effectiviteit van de interventie wordt vooral bepaald door de expertise van de leerkracht en de kwaliteit van de interventie. Wanneer gekwalificeerde leerkrachten met zorgvuldig ontworpen interventies werken, zijn de academische resultaten van individuele begeleiding en ondersteuning in kleine groepen vergelijkbaar.”

Wat is de meest effectieve manier om leerlingen met leerproblemen te ondersteunen?

“Ons onderzoek bevestigt dat remedial teaching een bewezen effectieve methode is om leerlingen met leerproblemen te helpen. Om deze ondersteuning optimaal te benutten, adviseren we scholen om remedial teaching aanvullend in te zetten op het reguliere onderwijsprogramma. Een doordachte implementatie, gebaseerd op wetenschappelijke inzichten, kan ervoor zorgen dat scholen maximaal profiteren van de toegevoegde waarde van remedial teaching.”

Melanie Modderman is hoofd-redacteur van *Tijdschrift voor Remedial Teaching*. Dit artikel is een bewerking van het interview dat eerder in dit tijdschrift (2024-5) is gepubliceerd.

Bron onderzoek: Kennisrotonde (2023). *Op welke manier kan een basisschool remedial teaching efficiënt en effectief inzetten?* (KR. 1822).

OVER DE LBRT

De Landelijke Beroepsvereniging Remedial Teachers (LBRT) is dé autoriteit op het gebied van remedial teaching in Nederland. Met een groeiend aantal leerlingen dat extra ondersteuning nodig heeft, is deskundige begeleiding belangrijker dan ooit. Daarom biedt de LBRT een kwaliteitsregister, waarin remedial teachers hun vakbekwaamheid kunnen aantonen en versterken. Leden van de LBRT profiteren van wetenschappelijk onderbouwde scholing, praktijkgerichte ondersteuning en belangenbehartiging binnen passend en inclusief onderwijs. Door deel te nemen aan het kwaliteitsregister laten remedial teachers zien dat zij voldoen aan de hoogste professionele standaarden en investeren in hun ontwikkeling.

Versterk je positie, toon je expertise en maak impact in het onderwijs. Sluit je aan bij de LBRT en registreer je in het kwaliteitsregister. Meer weten? Kijk op www.lbrt.nl.

